

MŰSZAKI LEÍRÁS

***Szolgáltatás beszerzésre vonatkozó szerződésekben
érvényesítésre kerülő munka-, tűz- és környezetvédelmi
követelményekhez***

Készítette:

**TIGÁZ-DSO Kft.
HSE szervezet**

Hajdúszoboszló, 2018
Fedőlappal együtt 27 oldal

TARTALOMJEGYZÉK

1	ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK	3
1.1	A műszaki leírás hatálya	3
1.2	Normatív dokumentumok	3
1.3	Fogalom meghatározások	4
2.	ÜZEMELTETÉSI ÉS KIVITELEZÉSI KÖVETELMÉNYEK	5
2.1	Munkabiztonsági és tűzvédelmi követelmények	5
2.1.1	Általános követelmények	5
2.1.2	Kockázatértékelés	5
2.1.3	Védőeszközök	6
2.1.4	Munkakörnyezet	6
2.1.5	Gépekre, berendezésekre, eszközökre vonatkozó követelmények	7
2.1.6	Tűzvédelmi követelmények	7
2.2	Környezetvédelmi követelmények	8
2.2.1	Általános környezetvédelmi követelmények	8
2.2.2	Hulladékkal (veszélyes és nem veszélyes) kapcsolatos követelmények	8
2.2.3	Föld- és talajvédelemmel kapcsolatos követelmények	9
2.2.4	Zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos követelmények	9
2.2.5	Felszíni és felszín alatti vizek védelmével kapcsolatos követelmények	9
2.2.6	Természetvédelemmel és az élővilág védelmével kapcsolatos követelmények	9
2.2.7	Levegő védelmével kapcsolatos követelmények	10
2.3	Oktatás, képzés, információs és adatszolgáltatási követelmények	10
2.3.1	Oktatás, képzés	10
2.3.2	Információk rendelkezésre állására vonatkozó követelmények	10
2.3.3	Adatszolgáltatás	11
2.4	Speciális szolgáltatások munka-, tűz-, egészség- és környezetvédelmi követelményei	11
3.	MEGFELELŐSÉG TANÚSÍTÁS MÓDJA	11
4.	DOKUMENTÁCIÓS KÖVETELMÉNYEK	12
5.	ÁLTALÁNOS ÉRVÉNYTELENÍTÉS FELTÉTELE	12
6.	MELLÉKLETEK	12
7.	ZÁRADÉK	12

1 ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.1 A műszaki leírás hatálya

Jelen műszaki leírás a TIGÁZ Csoport (továbbiakban: Megrendelő vagy ajánlatkérő) szakipari (üzemeltetés, valamint kivitelezés) jellegű szolgáltatás beszerzései kapcsán a vállalási szerződésekben érvényesítendő munka-, tűz- és környezetvédelmi követelményeket tartalmazza. Üzemeltetés jellegű szolgáltatások, pl. a portaszolgálat, takarítás, kazánok felügyelete, klímák felügyelete, gépjármű bérbeadás, rágcsáló- és rovarirtás, érintésvédelmi mérések, oltókészülékek időszakos vizsgálata, munkaeszközök időszakos vizsgálata stb. Kivitelezési jellegű szolgáltatások pl. az épület átalakítások, szakipari munkák végzése stb. A műszaki leírás Általános munka-, tűz- és környezetvédelmi követelmények fejezete az általános, minden szolgáltatásra vonatkozó, kötelezően alkalmazandó követelményeket tartalmazza. A Kiegészítő követelmények fejezetei speciális, a szerződés tárgyával összefüggő további követelményeket tartalmaznak, amelyek az előzőekben meghatározottak mellett kötelező érvényűek.

1.2 Normatív dokumentumok

A megajánlott szolgáltatásnak meg kell felelnie a szolgáltatás tulajdonságait, műszaki-minőségi követelményeit meghatározó normatív dokumentumoknak. Ebben a tekintetben az ajánlatkérő mértékadónak tekinti a szolgáltatás műszaki dokumentációját, jelen műszaki leírást és az ebben foglalt hivatkozásokat. valamint az alábbi törvényi és rendeleti szabályozásokat:

1991. évi XI. törvény
1993. évi XCIII. törvény
1995. évi LIII. törvény
1995. évi LVII. törvény
1996. évi LIII. törvény
1996. évi XXXI. törvény

2000. évi XXV. törvény
2007. évi CXXIX. törvény
2012. évi CLXXXV. törvény
2013. évi CXL. törvény
306/2010. (XII. 23.)

Kormányrendelet
225/2015. (VIII. 7.)
Kormányrendelet
140/2001. (VIII.8.)

Kormányrendelet
191/2009. (IX. 15.) Kormányrendelet
219/2004. (VII.21.)

Kormányrendelet
220/2004. (VII.21.)

Kormányrendelet
284/2007. (X. 29.) Kormányrendelet

309/2014. (XII. 11.)
Kormányrendelet

443/2013. (XI. 27.) Korm. rendelet
10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet

3/2001. (I. 31.) KöViM rendelet

*Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről
a munkavédelemről*

*a környezet védelmének általános szabályairól
a vízgazdálkodásról*

a természet védelméről

*a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a
tűzoltóságról*

a kémiai biztonságról

a termőföld védelméről

a hulladékról

a fémkereskedelemeiről

a levegő védelméről

*a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek
végzésének feltételeiről*

*egyes kültéri berendezések zajkibocsátási
követelményeiről és megfelelőségük tanúsításáról*

az építőipari kivitelezési tevékenységről

a felszín alatti vizek védelméről

a felszíni vizek minőségének védelméről

*a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes
szabályairól*

*a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és
adatszolgáltatási kötelezettségekről*

a fémkereskedelmi tevékenységről

*a munkaeszközök és használatuk biztonsági és
egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről*

*a közutakon végzett munkák elkorlátozási és
forgalombiztonsági követelményeiről*

Műszaki leírás

Szolgáltatás beszerzésre vonatkozó szerződésekben érvényesítésre kerülő munka-, tűz- és környezetvédelmi követelményekhez

16/2008. (VIII. 30.) NFGM rendelet	<i>a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról</i>
18/1998. (VI.3.) NM rendelet	<i>A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről</i>
23/2003. (XII. 29.) KvVM rendelet	<i>a biohulladék kezeléséről és a komposztálás műszaki követelményeiről</i>
25/1998. (XII. 27.) EüM rendelet	<i>az elsősorban hátsérülések kockázatával járó kézi tehermozgatás minimális egészségi és biztonsági követelményeiről</i>
25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM rendelet	<i>a munkahelyek kémiai biztonságáról</i>
33/1998. (VI. 24.) NM rendelet	<i>a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről</i>
38/2003. (VII.7.) ESZCSM-FVM-KvVM együttes rendelet	<i>A biocid termékek előállításának és forgalomba hozatalának feltételeiről</i>
4/2002. (II. 20.) SzCsM- EüM együttes rendelet	<i>az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről</i>
44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet	<i>a veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól</i>
45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet	<i>az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól</i>
47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet	<i>Emelőgép Biztonsági Szabályzat</i>
5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet	<i>a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról</i>
6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet	<i>a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről</i>
65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet	<i>a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről</i>
72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet	<i>a hulladékjegyzékről</i>
75/2005. (IX. 29.) GKM-KvVM együttes rendelet	<i>a nem közúti mozgó gépekbe építendő belső égésű motorok gáznemű és részecskékből álló szennyezőanyag-kibocsátásának korlátozásáról</i>
11/2013. (III.21) NGM rendelet	<i>a gáz csatlakozóvezetékekre, a felhasználói berendezésekre, a telephelyi vezetékekre vonatkozó műszaki biztonsági előírásokról és az ezekkel összefüggő hatósági feladatokról</i>
MSZ EN407:2004	<i>Védőkesztyűk termikus kockázatok (hő és/vagy tűz) ellen</i>
MSZ-09-57.0033:1990	<i>Munkavédelem. Veszélyes berendezésekben beszállással végzett munkák biztonságtechnikai követelményei</i>
MSZ-04-901:1989	<i>Munkavédelem. Építőipari földmunkák, dúcolások és alapozások biztonságtechnikai követelményei</i>
MSZ 15105:1965	<i>Építőipari földmunka</i>

1.3 Fogalom meghatározások

Megrendelő: Az a szerződő fél, aki a TIGAZ Csoport részéről a vállalkozási szerződés vagy keretszerződés tárgyát képező szolgáltatást igénybe veszi.

Tevékenység: A vállalkozási szerződés vagy keretszerződés tárgyát képező valamint ezzel összefüggésbe hozható szolgáltatás.

Tevékenységet végző: Jelen műszaki leírásban a tevékenységet végző, a vállalkozási szerződésben vagy keretszerződésben – az abban meghatározott feltételek mellett és annak teljesítésére irányuló – szolgáltatást nyújtó Vállalkozó, vagy annak Alvállalkozója.

Vállalkozó (Fővállalkozó): A TIGAZ Csoport részére közvetlen szerződéses kapcsolatban szolgáltatást nyújtó partner.

Alvállalkozó: Azon személy vagy szervezet, amely a TIGAZ Csoport engedélyével a TIGAZ Csoporttal szerződött fővállalkozón keresztül vesz részt a szerződés teljesítésében.

2. ÜZEMELTETÉSI ÉS KIVITELEZÉSI KÖVETELMÉNYEK

Vállalkozó köteles, minden szükséges intézkedést megtenni, hogy a tevékenysége során alkalmazott anyagok és eljárások, a tevékenységet végző és a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyek egészségét, biztonságát, valamint a természeti és az épített környezet elemeit ne veszélyeztessék, a TIGAZ Csoportnak kárt ne okozzanak.

2.1 Munkabiztonsági és tűzvédelmi követelmények

2.1.1 Általános követelmények

- Vállalkozónak az **1. sz. melléklet „Vállalkozó felkészülési listája a munkaterületen történő munkavégzéshez”** szempontjai szerint kell készülnie tevékenysége végzésére. Összetett munkák esetén, a felsorolt szempontok alapján a felkészülést dokumentálni szükséges.
- A szolgáltatás nyújtása során, amennyiben azonos munkaterületen több munkáltató folytat tevékenységet, a munkavégzést – munkabiztonsági szempontból - össze kell hangolni. A biztonsági és egészségvédelmi koordinátori tevékenység végzésére ki kell jelölni a munkavégzésért felelős munkairányítót és személyéről tájékoztatni kell a Megrendelőt (**1993. évi XCIII. törvény** 40. § (2)).
- A tevékenységek végzésének hatókörébe kerülő egyéb a munkavégzésben részt nem vevő személyek (ügyfelek, ellenőrzést végzők, hatóság, Megrendelő stb.) biztonságát is biztosítani kell.
- A tevékenységet végző köteles gondoskodni a munkahely és a munka jellegének megfelelően a munkahelyi rendről, tisztaságról, a keletkező szennyező anyagok, szennyvíz, hulladék kezeléséről oly módon, hogy veszélyt vagy egészségi ártalmat ne okozzanak és a környezetet ne károsítsák.
- A munkahelyen - jellegének, elhelyezkedésének, a veszélyforrásoknak, a munkavállalók létszámának, a munka szervezésének megfelelően - biztosítani kell a munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi, személyi és szervezési feltételeit.
- A munkaterületet a tevékenységet végző (minden műszak végén) köteles olyan állapotban hagyni, hogy az balesetveszélyt ne jelentsen.
- A vállalkozónak a helyszíni munkavégzés során biztosítani kell az általa végzett tevékenységhez kapcsolódó előírt törvényi, hatósági, illetve szerződés szerinti dokumentációk, munkavégzési engedélyek helyszíni megtekinthetőségét (pl. szerződés, munkalap, építési napló, engedélyek, jogosítványok, bizonyítványok, eszköz dokumentációk, hitelesítési jegyzőkönyvek stb.).
- A szolgáltatáshoz kapcsolódó szállítási tevékenység esetén a rakomány biztonságos rögzítése a fuvarozó felelősségi körébe tartozik.
- A rakomány elhelyezése a szállító eszközön a fuvarozó iránymutatása alapján a rakodást végző feladata. A rakomány sértetlen szállításáért a fuvarozó felelős.

2.1.2 Kockázatértékelés

- A tevékenységet végző az 1993. évi XCIII. törvényben foglaltaknak megfelelően köteles az általa végzett tevékenységekre a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat azonosítani, kockázatértékelést készíteni, különös tekintettel az alkalmazott technológiákra, munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és készítményekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására. Ezen felül a veszélyes anyagokkal/készítményekkel végzett tevékenység esetén "veszélyes anyagok tevékenységi engedéllyel", illetve az ÁNTSZ felé történő

bejelentés visszaigazolásával kell rendelkeznie. Az engedély számát, érvényességét és az ÁNTSZ által visszaigazolt azonosító kódot a vállalkozónak ismertetni kell.

- A vállalkozó által a gázszolgáltatással, gázipari technológiákkal közvetlenül kapcsolatos tevékenységek kockázatelemzésének minden esetben meg kell felelniük a TIGAZ-DSO Kft. előírásainak.
- A tevékenységet végző köteles a kockázatértékelést aktualizálni új követelmény, technológia, gép, berendezés megjelenése, bevonása vagy a szolgáltatást érintő új veszélyforrás megjelenése esetén az **1993. évi XCIII. törvény** előírásainak megfelelően.
- A Megrendelő által végzett helyszíni ellenőrzések során a tevékenységet végzőnek biztosítani kell a tevékenységekre vonatkozó kockázatértékelések elérhetőségét, ellenőrizhetőségét.
- Amennyiben a tevékenységet végző vállalkozó, alvállalkozót von be a szolgáltatás végzésébe, akkor az Alvállalkozótól is meg kell követelnie a kockázatértékelésében rögzített elvárásokat.

2.1.3 Védőeszközök

- Amennyiben megelőző műszaki, illetve szervezési intézkedésekkel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés nem valósítható meg, a kockázatok csökkentése érdekében a tevékenységet végző az általa foglalkoztatott munkavállalókat a kockázatokkal szemben védelmet nyújtó védőeszközzel köteles ellátni és ellenőrizni azok rendeltetésszerű használatát, a **65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet**ben foglaltak alapján. A TIGAZ Csoport számára végzett tevékenységekhez elvárt védőeszközöket a **2. sz. melléklet** tartalmazza.
- A vállalkozó és annak alvállalkozójának munkatársai számára munkaruhát és védőeszközök közül a védőruhát, védősisakot, a Megrendelő által alkalmazott színektől (védősisak: szürke, fehér, sárga; védőruha: szürke) eltérő színben köteles biztosítani.
- A tevékenységet végző köteles gondoskodni arról, hogy a védőeszköz úgy nyújtson védelmet a munkakörnyezeti kockázatokkal szemben, hogy önmaga ne idézzon elő további veszélyt, feleljen meg a munkavégzés körülményeinek, az ergonómiai követelményeknek és a munkavállaló egészségi állapotának.
- Amennyiben a munkavégzés körülményei megkívánják, hogy valamely védőeszközt ne csak egy személy, hanem többen is használjanak, megfelelő intézkedéseket kell tenni annak biztosítására, hogy az ilyen használat ne jelentsen egészségügyi vagy higiénés kockázatot a használók számára.
- A vállalkozó és az alvállalkozó egyaránt köteles az általa foglalkoztatottak részére a védőeszközt biztosítani, számukra tájékoztatást adni a kockázatok jellegéről és mértékéről, melyekkel szemben a védőeszköz védelmet nyújt. Ezen felül köteles gondoskodni – szükség esetén gyakorlati képzéssel – a védőeszközök szabályszerű használatáról, a védőképesség megőrzésének biztosításáról.
- A vállalkozó és az alvállalkozók munkavállalói a meghatározott védőeszközöket kötelesek használni, a munkaadók a védőeszközök védelmi képességének elvesztése esetén kötelesek a sérült védőeszközök használatát megakadályozni, helyette haladéktalanul új védőeszközöket biztosítani.
- Az elhasználódott védőeszközt hulladékként/veszélyes hulladékként kell kezelni.

2.1.4 Munkakörnyezet

- A tevékenységet végeztető köteles a **1993. évi XCIII. törvény**ben foglaltaknak megfelelő munkafeltételeket biztosítani:
  - a munkahely és a munka jellegének megfelelően az öltözködési, tisztálkodási, egészségügyi, étkezési, pihenési és melegedési lehetőséget;
  - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges mozgásteret;

- elegendő mennyiségű és minőségű, egészséget nem károsító levegőt és klímát; valamint a dolgozók létszámának és a veszély jellegének megfelelő jelző- és riasztóberendezéseket a **1993. évi XCIII. törvény**ben foglaltaknak megfelelően;
- minden munkavállalója részére megfelelő mennyiségű, az egészségügyi előírásoknak megfelelő minőségű ivóvizet biztosítani;
- Az olyan munkahelyen, ahol a veszély jellege indokolja, a munkavállalók és a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelme érdekében biztonsági és egészségvédelmi jelzéseket kell alkalmazni.

2.1.5 Gépekre, berendezésekre, eszközökre vonatkozó követelmények

- A gépek, berendezések, eszközök munkavédelmi elvárásait az **1993. évi XCIII. törvény** 21.§ (2) bekezdése alapján kell meghatározni, szabályozni.
- A szervezett munkavégzés során a munkaeszközöknek a **10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet** a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről és a **16/2008. (VIII. 30.) NFGM rendelet** a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról foglaltaknak meg kell felelnie.
- A tevékenység végzése során és azzal összefüggésben, olyan anyagok, termékek és technológiák alkalmazhatók, amelyek a lehető legkisebb munka-, egészség és környezetvédelmi kockázattal járnak.
- Munkaeszközt csak a rendeltetésének megfelelő célra és az előírt körülmények szerint szabad használni.
- A veszélyes munkaeszközt csak annak használatára feljogosított kezelő használhatja.
- A munkavállalót veszélyeztető kockázatok csökkentése érdekében a munkaeszközt úgy kell elhelyezni, felállítani és használni, hogy a mozgó elemek között elegendő hely álljon rendelkezésre a biztonságos munkavégzésre.
- A munkaeszközöket megfelelő kezelőelemekkel, jól látható jelölésekkel, azonosítókkal kell ellátni.
- A munkaeszközök körüli veszélyes teret jelölni és elhatárolni szükséges.
- Terhek emelésére használt munkaeszközöket az *Emelőgép Biztonsági Szabályzatban* foglaltak szerint szabad üzemeltetni.

2.1.6 Tűzvédelmi követelmények

- A vállalkozói tevékenység végzése során a vonatkozó hatályos jogszabályok mellett, a Megrendelő Munkavédelmi Szabályzatának, Tűzvédelmi Szabályzatának valamint a Technológiai Utasításainak vonatkozó előírásai az irányadók.
- A tűzvédelemmel és a műszaki mentéssel kapcsolatos kötelezettségeket **1996. évi XXXI. törvény**ben meghatározottak szerint kell teljesíteni, figyelembe véve a TIGAZ Csoport tűzvédelmi elvárásait.
- A TIGAZ Csoport részére szolgáltatásként végzett tűzveszélyes tevékenységeket a TIGAZ Csoport szerződésben megjelölt kapcsolattartója felé munkavégzés előtt írásban jelenteni kell.
- A TIGAZ Csoport telephelyein végzett tevékenység megkezdése előtt köteles megismerni és betartani a telephelyre vonatkozó vészhelyzeti tervet és az abban foglaltakat.
- A vállalkozónak a **4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM** együttes rendelet alapján építési munkahelyen történő munkavégzéséhez a munkahely jellegétől, a helyiségek méretétől és használatától, az alkalmazott berendezésektől, felszerelésektől, az ott lévő anyagok fizikai és vegyi tulajdonságaitól, valamint az ott tartózkodó munkavállalók lehetséges legnagyobb létszámától függően, a munkahelyeket megfelelő számú, a tűz oltására alkalmas készülékekkel kell ellátni

- ingatlanon történő építési, felújítási tevékenységek esetén, valamint tűzveszélyes tevékenységgel járó munkavégzésnél minden esetben,
- hálózaton történő munkavégzéskor abban az esetben, ha a munkavégzés helyén robbanómotoros, vagy elektromos hajtású gép, berendezés, készülék használatára kerül sor,
- amennyiben munkagép is tartózkodik a helyszínen, akkor elegendő az ahhoz előírt tűzoltó készülék.

2.2 Környezetvédelmi követelmények

2.2.1 Általános környezetvédelmi követelmények

- A tevékenység végzése során, a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést és kizárja a környezetkárosítást a **1995. évi LIII. törvény** 6. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.
- A környezethasználatot az elővigyázatosság elvének figyelembevételével, a környezeti elemek kíméletével, takarékos használatával, továbbá a hulladékkeletkezés csökkentésével, a természetes és az előállított anyagok visszaforgatására és újrafelhasználására törekedve kell végezni.
- A tevékenységet végző teljes körűen felelős az általa okozott vagy a munkájával összefüggésbe hozható környezetszennyezésért, annak megszüntetéséért, a környezeti állapot helyreállításáért és az okozott kár megtérítéséért, beleértve a helyreállítás költségeit is.

2.2.2 Hulladékkal (veszélyes és nem veszélyes) kapcsolatos követelmények

- A tevékenységet végző, - ha a szerződés másképp nem rendelkezik - a szerződés tárgyával összefüggésben - a munkavégzés során keletkezett hulladékok kezelésével kapcsolatosan be kell tartani a környezet védelmének általános szabályairól szóló **1995. évi LIII. törvény**, a hulladékról szóló **2012. évi CLXXXV. törvény**, valamint a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló **309/2014. (XII. 11.) Kormányrendelet** és a fémkereskedelmi tevékenységről szóló **443/2013. (XI.27.) Korm. rendeletben** leírtakat.
- A hatályos jogszabályokban meghatározott módon köteles a bontott anyagokat, a keletkezett hulladékot/veszélyes hulladékot nyilvántartani, a környezet szennyezését kizáró módon elkülönítetten, szakszerűen kialakított külön tároló helyen összegyűjteni.
- A hulladékokat csak a környezetvédelmi hatóság által kiadott, a keletkező hulladékok kezelésére vonatkozó, érvényes engedéllyel rendelkezőnek adható át, a jogszabályokban előírt dokumentáció alkalmazásával (pl. veszélyes hulladékok esetében „Sz” szállítási lap vagy „Gy” gyűjtőjárat szállítási lap).
- A tevékenység során keletkezett mindennemű hulladék elszállítása, ártalmatlanítása - különös figyelmet fordítva a veszélyes hulladékokra - ezek dokumentálása, a vállalkozó kötelezettsége.
- A műszaki átadás folyamán szükséges a Vállalkozó nyilatkozata vagy amennyiben lehetőség van rá az E naplóban rögzíteni a kivitelezési munkák során keletkezett hulladékoknak a környezetvédelmi jogszabályoknak megfelelően történő kezeléséről.
- A munkák során keletkező veszélyes hulladékok (pl. gépek karbantartásából származó olajos rongy, fáradt olaj, festékmarmadványok és göngyölegek, tisztításra használt folyadékok-, oldószerek maradványai stb.), valamint a veszélyes anyagok és készítmények és az általuk szennyezetté váló talaj veszélyes hulladékoknak minősülnek, ezért a **225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet** előírásait betartva kell eljárni. A hulladékokat elkülönítetten, fajtánként kell gyűjteni, kémiai ellenálló edény alkalmazásával.
- A munkavégzés során a **23/2003. (XII. 29.) KvVM rendelet** szerint a biohulladékok esetében amennyiben a komposztálás, illetve az anaerob biológiai lebontás feltételei

adottak, a biohulladékot a keletkezés helyén elkülönítetten kell gyűjteni és el kell kerülni annak egyéb hulladékkal vagy anyaggal való szennyeződését.

- A **72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet**ben kihirdetett hulladékjegyzékekben nem szereplő, vagy ismeretlen összetételű hulladékot veszélytelenségének, illetve veszélyességének megállapításáig veszélyes hulladéknak kell tekinteni, és a **225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet**ben foglaltaknak megfelelően kell kezelni.

2.2.3 Föld- és talajvédelemmel kapcsolatos követelmények

- A tevékenység végzése során a föld és a talaj fizikai, kémiai, biológiai állapotának és funkciójának megőrzését biztosítani kell.
- A föld felszínén vagy a földben olyan tevékenységek folytathatók, illetve ott csak olyan anyagok helyezhetők el, amelyek a föld mennyiségét, minőségét és folyamatait, a környezeti elemeket nem szennyezik, károsítják.

2.2.4 Zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos követelmények

- A szerződésben rögzített tevékenység a **284/2007. (X. 29.) Kormányrendelet** a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól, valamint a **140/2001. (VIII. 8.) Kormányrendelet** egyes kültéri berendezések zajkibocsátási követelményeiről és megfelelőségükről jogszabályokban foglaltaknak megfelelően végezhető.
- A tevékenységet végző a fellépő zajkibocsátásért, és ezekkel összefüggő hatályos jogszabályok megtartásáért az illetékes hatóság előtt teljes körűen felelős.

2.2.5 Felszíni és felszín alatti vizek védelmével kapcsolatos követelmények

- Amennyiben a tevékenység, talajvíz közvetlen vagy közvetett érintkezésével jár, illetve a felszíni vizek közvetlen közelében történik, a munkavégzést oly módon kell megszervezni és végezni, hogy a tevékenység során kizárható legyen a felszíni és felszín alatti vizek szennyezése, különösképpen figyelve a használt vegyszerek felhasználására és veszélyességére.

Továbbá a tevékenység végzése során a teljesíteni kell a **220/2004. (VII.21.) Kormányrendelet** valamint a felszín alatti vizek védelméről szóló **219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet**ben foglaltakat.

2.2.6 Természetvédelemmel és az élővilág védelmével kapcsolatos követelmények

- A tevékenységet végző kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében köteles közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.
- A természeti értékek és területek csak olyan mértékben vehetők igénybe és hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.
- A tevékenységet a **1996. évi LIII. törvény a természet védelméről** szóló jogszabályban foglaltak figyelembevételével kell végezni.
- Közterületen, valamint közösségi célt szolgáló területen növényvédő szert, felsőfokú növényvédelmi képesítéssel és hatályos engedéllyel rendelkező személy közvetlen irányításával lehet csak kijuttatni.

2.2.7 Levegő védelmével kapcsolatos követelmények

- A **306/2010. (XII. 23.)** a levegő védelméről szóló kormányrendelet értelmében a tevékenység végzése, során, tilos a környezeti levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezést vagy határértéken felüli légszennyezettséget okoz, valamint tilos a környezeti levegő bűzzel való terhelése.
- A légszennyező források üzemeltetésénél biztosítani kell, a tevékenység folytatásához szükséges, levegőterhelést okozó anyagok felhasználásának minimalizálását, az eljáráshoz szükséges anyagok és energiák hatékony felhasználását, a kibocsátások megelőzését, vagy ezek kockázatának minimumra csökkentését, a balesetek megelőzését és ezek környezeti következményeinek minimalizálását.
- Mozgó légszennyező forrás (közúti, nem közúti, vasúti, vízi és légi jármű) csak akkor helyezhető forgalomba és úgy üzemeltethető, ha kielégíti a **6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet**ben, valamint a **75/2005. (IX. 29.) GKM-KvVM együttes rendelet**ben meghatározott levegővédelmi követelményeket.
- Áruszállítás esetén a fuvarozó köteles gondoskodni megfelelő intézkedés megtételével (takarás, csomagolás stb.) arról, hogy a szállított anyag levegőterhelést ne okozzon.

2.3 Oktatás, képzés, információs és adatszolgáltatási követelmények

2.3.1 Oktatás, képzés

- A munkavállaló csak olyan munkával bízható meg, amelynek ellátására egészségileg alkalmas, rendelkezik az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretekkel, készséggel, jártassággal és ezek igazolására alkalmas dokumentumokkal.
- A Megrendelő számára tevékenységet végző vállalkozók, alvállalkozók és azok munkatársai kötelesek részt venni a Megrendelő által tartott évenként ismétlődő HSE oktatásokon.
- Év közben a vállalkozó és az alvállalkozói kötelesek jelezni azon újonnan belépő munkatársainak adatait - akik a Megrendelő számára tevékenységet végeznek - valamint a biztosítják a Megrendelő által tartott HSE képzésen való részvételt. A képzésen való részvétel a Megrendelő számára történő munkavégzés feltétele.
- A hegesztéssel járó, az építőipari tevékenység során nyílt lánggal járó, valamint a gázvezeték megbontásával járó munkafolyamatok esetében a munkát végző személynek és a munkafolyamatokat irányító személynek egyaránt tűzvédelmi szakismeretével kell rendelkeznie.
- A munkairányítással megbízott munkavállaló köteles elvégezni az oktatást a saját dolgozói körében, munkába álláskor, munkahely vagy munkakör megváltozásakor, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor, munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor, új technológia bevezetésekor valamint rendszeres időközönként a **1993. évi XCIII. törvény** 55. §-ban foglaltak alapján.

2.3.2 Információk rendelkezésre állására vonatkozó követelmények

- A tevékenységet végzőnek a helyszíni munkavégzés során biztosítani kell tevékenységének megfelelő jogszabályi, hatósági, illetve szerződés szerinti dokumentációk elérhetőségét (pl. szerződés, munkalap, építési napló, engedélyek, jogosítványok, bizonyítványok, eszköz dokumentációk, munkajogi dokumentumok, kockázatértékelés stb.)
- A veszélyes anyagokkal, illetőleg a veszélyes készítményekkel foglalkozásszerűen végzett tevékenység a felhasznált anyag vagy készítmény adatait tartalmazó biztonsági adatlap, egyéb tevékenység a használati utasítás birtokában kezdhető meg és végezhető, a **2000. évi XXV. törvény** 28. § (3)-ban és a **44/2000. (XII. 27.) EÜM**

rendeletben foglaltak alapján. A biztonsági adatlapnak a munkavégzés helyszínén rendelkezésre kell állnia.

- A tevékenységet végző a kockázatértékelésre, a védőeszköz kiválasztására vonatkozó adatokat, a mérési eredményeket, a szakértői véleményeket és ajánlásokat, továbbá a védőeszköz juttatásával kapcsolatos egyéb dokumentumokat köteles naprakészen nyilvántartani.

2.3.3 Adatszolgáltatás

- A Vállalkozó köteles a TIGAZ Csoport kijelölt kapcsolattartójának a munkavégzés felelős irányítóját bejelenteni.
- A tevékenységet végző a Megrendelő számára nyújtott szolgáltatással kapcsolatosan bekövetkező üzemzavart, tüzesetet és környezetkárosodást az illetékes hatóságok felé történő jelentési kötelezettségek teljesítését követően köteles azonnal a szerződéses kapcsolattartóján keresztül a TIGAZ-DSO Kft. HSE szervezetnek azonnal telefonon, majd írásban is megerősítve jelenteni.
- Amennyiben a Megrendelő számára nyújtott szolgáltatás során a szerződés teljesítésével összefüggésben, a tevékenységet végző bármely munkatársát munkanap kieséssel járó munkabaleset éri, ennek tényét az **3. sz. melléklet** szerinti információk megadásával azonnal jelezni kell a szerződéskezelő valamint a HSE szervezet felé.
- A tevékenységet végző havonta (minden hónap 6-ig) köteles megadni a szerződés teljesítése során felmerült létszám- és kapacitásadatokat a **4. sz. mellékletben** részletezettek szerint. Megrendelő adatszolgáltatási kötelezettségeinek eleget téve, a szolgáltatott adatokat bizalmasan kezeli.
- A Vállalkozó köteles a TIGAZ Csoport kijelölt kapcsolattartójának a HSE szervezet által megadott e-mail címre, a 3 M Ft feletti munkakezdés, munkavégzés pontos időpontját, időintervallumát bejelenteni.
- A vállalkozó köteles közreműködni a vállalkozói ellenőrzéseken és auditokon.

2.4 Speciális szolgáltatások munka-, tűz-, egészség- és környezetvédelmi követelményei

- Építőipari kivitelezési tevékenységre vonatkozó követelmények (**7. számú melléklet**)
- Alkalmazott dúcrendszerre vonatkozó követelmények (**8. számú melléklet**)
- Rovar és rágcsálóirtási tevékenységre vonatkozó követelmények (**9. számú melléklet**)
- Kézi és gépi tehermozgatási tevékenységre vonatkozó követelmények (**10. számú melléklet**)

3. MEGFELELŐSÉG TANÚSÍTÁS MÓDJA

Az elvégzendő tevékenységre vonatkozó megfelelési igazolások a következők:

- a **MEGFELELŐSÉGI NYILATKOZAT**-ot (**5. számú melléklet**), az ajánlathoz minden esetben mellékelni kell. A **MEGFELELŐSÉGI NYILATKOZAT** tartalmazza a jelen műszaki leírásra és/vagy azon normatív dokumentumokra történő hivatkozásokat (jogsabály, szabvány, szakhatósági előírás és engedély, tanúsító okiratok) melyeknek a szolgáltatás megfelel.
- **NYILATKOZAT A PÁLYÁZÓ MUNKABIZTONSÁGI HELYZETÉRŐL** (**6. számú melléklet**) az ajánlathoz minden esetben mellékelni kell.
- A fenti nyilatkozatok alapján a HSE szervezet elvégzi a pályázó munkabiztonsági szempontú szakmai értékelését.

Az ajánlatra, annak műszaki tartalmára vonatkozó minden dokumentumnak magyar nyelvűnek, vagy magyar nyelvű fordítással rendelkezőnek kell lennie.

4. DOKUMENTÁCIÓS KÖVETELMÉNYEK

A pályázati dokumentációhoz az ajánlattevőnek a megajánlott szolgáltatásra a fenti nyilatkozatokon kívül a következő dokumentumokat kell csatolnia:

- A szolgáltatás nyújtásához szükséges hatósági, állami határozatok, kijelölések, minőségirányítási és akkreditálási tanúsítások.
- A tevékenységet végzőnek a veszélyes anyagokkal/készítményekkel végzett tevékenység esetén "veszélyes anyagok tevékenységi engedéllyel", illetve az ÁNTSZ felé történő bejelentés visszaigazolásával kell rendelkeznie. Az engedély számát, érvényességét és az ÁNTSZ által visszaigazolt azonosító kódot az ajánlattételben közölni kell.

5. ÁLTALÁNOS ÉRVÉNYTELENÍTÉS FELTÉTELE

Érvénytelennek minősül az ajánlat, ha a 3. és 4. pontban foglaltaknak nem felel meg.

6. MELLÉKLETEK

1. számú melléklet	<i>Vállalkozó felkészülési listája a munkaterületen történő munkavégzéshez</i>
2. számú melléklet	<i>Tevékenységekhez elvárt védőeszközök</i>
3. számú melléklet	<i>Azonnali adatszolgáltatás a Megrendelő számára végzett tevékenységek során bekövetkezett balesetekről</i>
4. számú melléklet	<i>Havi munkabiztonsági adatszolgáltatás</i>
5. számú melléklet	<i>Megfelelőségi nyilatkozat</i>
6. számú melléklet	<i>Nyilatkozat a pályázó munkabiztonsági helyzetéről</i>
7. számú melléklet	<i>Építőipari kivitelezési tevékenységre vonatkozó követelmények</i>
8. számú melléklet	<i>Munkagödörre és zsaluzatra, dúcolásra vonatkozó követelmények</i>
9. számú melléklet	<i>Rovar és rágcsálóirtási tevékenységre vonatkozó követelmények</i>
10. számú melléklet	<i>A tehermozgatásra vonatkozó követelmények</i>

7. ZÁRADÉK

Jelen műszaki leírás visszavonásig, illetve új verzió kiadásáig marad érvényben.

A műszaki leírás, a kiadásának dátumától számított egy éven belül automatikusan felhasználható. Amennyiben ez az időtartam az egy évet meghaladja, a műszaki leírást kötelező felülvizsgálatni a dokumentumíróval.

A műszaki leírás felülvizsgálatára vagy aktualizálására vonatkozó igényt a dokumentum írójának kell jelezni, az adott beszerzési folyamat tervezett indítását legalább két hónappal megelőzően.

Tartalmi változás esetén a dokumentum új verziószám alatt ismételt kiadásra kerül. Amennyiben változtatás nem indokolt, a műszaki leírás változatlan verziószámmal érvényben marad.

Dokumentum-
szerkesztő:

Munkakör:

Elérhetőség:

Bakos Károly

HSE munkatárs

(70) 698 3541

bakos.karoly@tigaz.hu

Őzse Béla

HSE munkatárs

(70) 698 3550

ozse.bela@tigaz.hu

Halász Géza

HSE munkatárs

(70) 698 4615

halasz.geza@tigaz.hu

Hajdúszoboszló, 2018. július 23.

Soós Gábor

Műszaki igazgató
TIGÁZ-DSO Kft.

Harmati Lászlóné
HSE vezető
TIGÁZ-DSO Kft.

1. számú melléklet
Vállalkozó felkészülési listája a munkaterületen történő munkavégzéshez

1. Munkaterület kijelölésének, munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmének biztosítása:

.....
.....
.....

2. Napi munkautasítás kiadásának módja:

.....
.....
.....

3. Szállítás, anyagmozgatás, anyagtárolás feltételei:

.....
.....
.....

4. Elsősegélynyújtás módja, műszaki mentés:

.....
.....
.....

5. Energiavételezési igény:

.....
.....
.....

6. Szociális helyiségek és előírások biztosítása:

.....
.....
.....

7. Környezetvédelem, bontott anyagok kezelése:

.....
.....
.....

A fentiekben leírtak betartását vállalom.

.....
kivitelező vállalkozó, vagy alvállalkozó
részéről a helyszíni irányító

(név, aláírás)

.....
vállalkozó munkavédelmi megbízottja

(név, aláírás)

2. számú melléklet
A TIGÁZ csoport területén történő munkavégzéshez minimálisan elvárt védőeszközök

Az Mvt. munkáltatói kötelességként rögzíti, hogy a kockázatok ellen védelmet nyújtó védőeszközöket meg kell határozni, azokkal a munkavállalókat el kell látni, használatukra ki kell oktatni és használatukat meg kell követelni [Mvt. 42. § b) pont]. Az Mvt. és a **65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet** a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről szóló rendelkezése követelményei szerint a TIGÁZ Csoport vállalkozóinak és azok alvállalkozóinak is a szerződésben vállalt tevékenységeikhez szükséges védőeszközöket kockázatértékelés alapján biztosítani kell. A TIGÁZ Csoport a lenti táblázatban külön meghatározza az egyes tevékenységek végzéséhez elvárt védőeszközöket:

- „X és védelmi képességre utaló információk”: a vállalkozó legalább a megjelölt védelmi képességekkel rendelkező védőeszközt köteles használni
  - „X és Kockázatértékelés szerint”: a vállalkozó köteles védőeszközt használni, de annak védelmi képességeit a vállalkozó kockázatértékelése alapján kell meghatározni.
  - „Kockázatértékelés szerint”: a vállalkozó kockázatértékelése alapján dönt a védőeszköz szükségességéről.
- A TIGÁZ Csoport által végzett vállalkozói ellenőrzések során a lenti követelmények megléte ellenőrzésre fog kerülni.

Védelmi funkció	Védőeszköz	Gázhálózattal kapcsolatos tevékenységek					Telephelyekkel kapcsolatos tevékenységek	
		Terület és nyomvonaltisztítás	Nyomás alatti vezetékek feltárás, vagy leágazó vezetékeképítés	Nyomás-szabályozó állomásokon végzett karbantartási munkák	Aktív korrózióvédelmi rendszerek üzemeltetése, karbantartása	Üzemzavar elhárítás és egyéb GVM munka során a potenciálisan robbanásveszélyes környezetben végzett munka*	Telephelyeken végzendő bontási és építési munkák	Telephelyeken végzendő karbantartási, fenntartási jellegű munkák
Fejvédelem	Ipari védősisak	X Kockázatértékelés szerint	X Antisztatikus -20 °C ; LD	X Antisztatikus -20 °C ; LD	Kockázatértékelés szerint	X Antisztatikus-20 °C ; LD	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint
Hallásvédelem	Zajvédő fül dugó v. tok	Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint
Szemvédelem	Védőszemüveg	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint
Arcvédelem	Homlokvédős arcvédő	Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint
Légzésvédelem	Respirátor	Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint
Kézvédelem	Védőkesztyű	X Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	X EN407:41XX1X 100 °C / 15 sec	X Villanyszerelő 2500V/500V	X EN407:41XX1X 100 °C / 15 sec	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint
Lábvédelem	Védőcipő	X s3 SRC	X s3 SRC	X s3 SRC	X Villanyszerelő S3 SRC	X s3 SRC	X s3 SRC	Kockázatértékelés szerint
Törzsvédelem	Védőruha	X Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	X lángálló, antisztatikus Védelmi szint A B1 C1 E2	X Kockázatértékelés szerint	X lángálló, antisztatikus Védelmi szint A B1 C1 E2	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint
Egyéb	Jólláthatósági mellény**	Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	X Antisztatikus, lángmentes	Kockázatértékelés szerint	X Antisztatikus, lángmentes	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint
Szem, arc és kézvédelem acélhegesztéshez	Védőszemüveg lánghegesztés/hegesztés	Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint
	Ívhegesztő pajzs	Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint
	Hegesztő védőkesztyű	Kockázatértékelés szerint	X EN407: x1xx2x	X EN407: x1xx2x	Kockázatértékelés szerint	X EN407: x1xx2x	X Kockázatértékelés szerint	Kockázatértékelés szerint

*A gázveszélyt jelző szalag által körülhatárolt területen belül végzett munka, mely során csak azok a tevékenységek és csak abban az esetben végezhetők el, amikor erre a Tigáz-DSO Kft. helyszíni irányítója utasítást ad.

** Csak közúton vagy vasút mellett végzett tevékenységek esetén kötelező

3. számú melléklet
Azonnali adatszolgáltatás
a Megrendelő számára végzett tevékenységek során bekövetkezett
balesetekről

Baleset leírása	
Ideje:	
Helye:	
Balesetet szenvedett:	
• neve:	
• életkora:	
• beosztása:	
• várható hiányzások napok száma (naptári nap):	
Baleset szöveges leírása:	
Baleset oka(i):	
Meghozott intézkedés(ek):	

4. számú melléklet Havi munkabiztonsági adatszolgáltatás

A TIGÁZ Csoport számára történő teljesítésre vonatkozó adatok:		
Vállalkozás átlagos statisztikai létszáma	fő	
Vállalkozás által bevont alvállalkozók összesített átlagos statisztikai létszáma	fő	
Vállalkozó vagy alvállalkozó által végzett munkák mennyisége	db	
Vállalkozó által ledolgozott órák száma	óra	
TIGÁZ Csoport számára ledolgozott órák száma - alvállalkozó	óra	
TIGÁZ Csoport számára végzett munkavégzés során bekövetkezett balesetek adatai (vállalkozó és alvállalkozó együtt)		
Balesetek száma összesen (melyek munkából való hiányzást okoztak)	db	
• Halálos balesetek	db	
• Munkabaleset	db	
• Munkába mehet történt (úti baleset)	db	
• Munkakorlátozás*	db	
• Orvosi kezelés**	db	
• Elsősegélynyújtás***	db	
Baleset miatti hiányzások napok	nap	
Munkába mehet történt baleset miatti hiányzások napok száma	nap	
Munkakorlátozással érintett napok	nap	

* A bekövetkezett baleset munkaképtelenséggel nem jár, de korlátozza a dolgozó teljes munkaképességét. A sérültnek ideiglenesen más megbízást adnak, vagy normál munkájából kivessznek néhány tevékenységet, vagy részmunkaidőbe kerül.

** A bekövetkezett baleset munkaképtelenséggel nem jár, nem korlátozza a dolgozó teljes munkaképességét, de orvosi - akár ismétlődő - kezelést tesz szükségessé (pl. seb összevarrása).

*** A bekövetkezett baleset munkaképtelenséggel nem jár, nem korlátozza a dolgozó teljes munkaképességét és orvosi kezelésre sincs szükség.

5. számú melléklet
Megfelelőségi nyilatkozat
A TIGAZ Csoport.
számára végzett munkákhoz

A kibocsátó neve: .....
A kibocsátó címe: .....

Nyilatkozom, hogy cégünk a TIGAZ Csoport számára az alábbi tevékenységeket az **ML_59/2010** „Szolgáltatás beszerzésre vonatkozó szerződésekben érvényesítésre kerülő munka-, tűz- és környezetvédelmi követelményekhez” című műszaki leírásban, a vonatkozó jogszabályokban, valamint a szerződésben rögzített követelmények betartása mellett fogjuk elvégezni:

Tevékenység g kategória	Tevékenység típus
1. Gázhálózattal közvetlenül kapcsolatos szolgáltatások	☐ Gázmérő-karbantartási szolgáltatások - Nyomásszabályzó javítás, kalibrálás ☐ Távleolvasó rendszerek - Korrektorok és távleolvasás eszközeinek javítása, karbantartása ☐ Távleolvasó rendszerek - Korrektorok, távleolvasó rendszerek telepítése ☐ Gázvezeték - Elosztóvezeték és leágazó vezeték rekonstrukció ☐ Gázvezeték - Földmunka és helyreállítás (Hibaelhárítás) ☐ Gázvezeték - Hálózat karbantartás ☐ Gázvezeték - Hegesztések roncsoló és nem roncsoló ellenőrzése ☐ Gázvezeték - Új elosztó vezeték és leágazó építés ☐ Gázvezeték - Katódvédelmi berendezések karbantartása ☐ Egyéb: .....
2. Gázhálózattal közvetetten kapcsolatos szolgáltatások	☐ Gázmérési szolgáltatások - Egyéb gázmérési szolgáltatások (tartozás miatti mérőleszerelés) ☐ Gázmérő-karbantartási szolgáltatások - Gázmérő javítás, hitelesítés ☐ Gázmérő-karbantartási szolgáltatások - Nem lakossági, membrános gázmérő cserék ☐ Gázmérési szolgáltatások - Egyéb gázmérési szolgáltatások (igazságügyi szakértői szolgáltatás) ☐ Gázmérési szolgáltatások - Mérőleolvasás ☐ Egyéb: .....
3. Ingatlan üzemeltetési, karbantartási szolgáltatások	☐ Üzleti szolgáltatások - Őrzés-védelem, pénzszállítás, dokumentumkezelés, takarítás és parkgondozás ☐ Ingatlanok - Épület építés-átépítés és belsőszerelési munkák ☐ Ingatlanok - Épületek és berendezések karbantartása ☐ Egyéb: .....
4. Egyéb, telephelyeken végzett szolgáltatások	☐ Egyéb szolgáltatások - Logisztikával kapcsolatos egyéb szolgáltatások (beszállítás, kiszállítás) ☐ További telephelyen végzett szolgáltatás: .....

(A felsorolt tevékenységek közül a releváns tevékenységeket kell bejelölni „x” alkalmazásával.)

Keltezés (helyszín, dátum): .....

.....
Aláírás, beosztás
P.h.

6. számú melléklet
Nyilatkozat a pályázó munkabiztonsági helyzetéről

A Nyilatkozat tartalma a vállalkozás megismerését szolgálja, az abban rögzítettek a vállalkozói ellenőrzésekhez szolgáltatnak információkat.

1. A pályázat tárgyát képező munkavégzésre rendelkezik kockázatértékelési dokumentációval?	igen ☐	nem ☐
2. A munkavédelmi tevékenység ellátására előírt szakképzettséggel rendelkező személyt foglalkoztat vagy szolgáltatás keretében igénybe vesz?	igen ☐	nem ☐
3. Az alkalmazott eszközök időszakos vizsgálatának dokumentumaival rendelkezik?	igen ☐	nem ☐
4. Veszélyes anyagokra, keverékekre biztosítva van a munkavégzés helyszínén biztonsági adatlap?	igen ☐	nem ☐
5. Az előírt védőeszközök biztosítva vannak a munkavállalóknak?	igen ☐	nem ☐
6. A tevékenység végzésével kapcsolatos súlyos munkabaleset történt az elmúlt 3 évben ?	igen ☐	nem ☐
7. A tevékenység végzésével kapcsolatosan történt munkabaleset az elmúlt 3 évben?	igen ☐	nem ☐
8. A pályázóra rótt ki hatósági elmarasztalást, bírságot az elmúlt 3 évben munka-, tűz- vagy környezetvédelmi mulasztás miatt?	igen ☐	nem ☐
9. Veszélyes és nem veszélyes hulladékok gyűjtése, kezelése a vonatkozó előírások szerint valósul meg?	igen ☐	nem ☐

A fenti kérdőívre adott válaszok bővebb kifejtése (amennyiben a pályázó szükségesnek tartja):

.....
Az adatlapot kitöltő
felelős személy
neve és aláírása

7. számú melléklet

Építőipari, földmunkavégzési tevékenységre vonatkozó egyéb HSE követelmények

Környezetvédelmi követelmény

- A tevékenységet végző (megbízott, szerződött kivitelező partner) köteles építési valamint bontási hulladék tervlapot, építési valamint bontási hulladék nyilvántartó lapot készíteni, továbbá az illetékes hatóságok felé megküldeni, a **45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet**ben foglaltaknak megfelelően. A tevékenység végzése során, ugyanezen rendelet, vonatkozó előírásait az illetékesek betartani kötelesek.
- A tevékenység végzése során gondoskodni kell a humuszos termőréteg letermeléséről, tárolásáról oly módon, hogy a talajra nézve káros anyagokkal ne szennyeződjön, és a tevékenység befejezése után felhasználásáról, hasznosításáról, a **2007. évi CXXIX. törvény**ben leírtak alapján. A terület helyreállításával kapcsolatos munkákat a beruházás engedélyezése céljából készített terveknek tartalmaznia kell. A mentett humuszos termőréteg mennyiségéről és felhasználásáról külön nyilvántartást kell vezetni.
- A föld igénybevételeivel járó tevékenység befejezése után - jogszabály vagy hatósági határozat rendelkezése szerint már a környezethasználat során is - a terület ütemezett helyreállításáról, rendezéséről, illetőleg újrahasznosításának feltételeiről a tevékenységet végző köteles gondoskodni.
- A tevékenységet végző **191/2009. (IX. 15.) Kormányrendelet**ben (épített környezet alakításáról és védelméről) valamint a kapcsolódó jogszabályokban foglaltakat köteles betartani.
- A hálózati munkákból keletkező leszerelt fém hálózati elemek, berendezések (csövek, elzáró szerelvények) a vállalkozói szerződés alapján, ha a Megrendelő másképp nem rendelkezik a tevékenységet végző Vállalkozó tulajdonába kerül így a további sorsáról is ő rendelkezik. A fémhulladékok leadása során az érvényben lévő **2013. évi CXL. törvény** a fémkereskedelemtől és a **443/2013. (XI. 27.) Kormányrendelet** a fémkereskedelmi tevékenységről szóló jogszabályok előírásai szerint kell eljárnia.

Biztonsági követelmény

- A tevékenységet végző (tervező) köteles a kivitelezési tervdokumentáció készítése során koordinátort igénybe venni (foglalkoztatni vagy megbízni). A koordinátor megvalósítja a **4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet** 7. §-ban meghatározott feladatokat, illetve megteszi a kiviteli terv munkahelyi egészség és biztonság szempontjából szakszerű elkészítéséhez szükséges javaslatokat.
- A tevékenységet végző (kivitelező) az építési munkahely kialakítását csak akkor kezdheti meg, ha a kivitelezési tervdokumentáció részét képezi a **4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet** 6. § (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott tartalmú biztonsági és egészségvédelmi terv, mely elérhetőségét a kivitelezés alatt biztosítani kell.
- A tevékenység végzése során és azzal összefüggésben alkalmazott törpefeszültségnél nagyobb tápfeszültséggel működő villamos berendezések, egészséget nem veszélyeztető működését az érvényes időszakos érintésvédelmi felülvizsgálatról kiállított jegyzőkönyvvel kell igazolni.
- Adott kivitelezési munka esetében (például: hegesztés, földmunka, rakodás stb.) a TIGÁZ-DSO Kft. által kiadott technológiai utasításokban meghatározott követelményeket és a tevékenységre vonatkozó jogszabályok követelményeit is be kell tartani.
- A Megrendelő számára végzett dúcolást igénylő munkavégzés esetén a **8. számú melléklet** „Alkalmazott dúcrendszerre vonatkozó követelmények” elvárásai szerint kell eljárni.
- A gázelosztó hálózaton a gázteret érintő megbontást, rákötést, üzembe helyezést, valamint a gázellátó rendszer működését befolyásoló bármilyen munkát csak a TIGÁZ-DSO Kft. végezheti el.

Munka higiénés követelmény

- Amennyiben más módon nem megoldható, tervezett, az egy napnál hosszabb időtartamú, munkavégzések esetén a TIGÁZ csoport munkavállalói részére kézmosóval ellátott mobil illemhelyet kell biztosítani.

8. számú melléklet

Munkagödörre és zsaluzatra, dúcolásra, elkerítésre vonatkozó követelmények

Ezen melléklet a munkagödröknél (munkaárkoknál) alkalmazható zsaluzatokra, dúcrendszerekre vonatkozó követelményeket tartalmazza, kiegészítve az elkorlátozásra vonatkozó információkkal. A követelményeknél, a **4/2002. SzCsM-EüM** együttes rendelet, az *építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről*, valamint az **MSZ-04-901:1989 Munkavédelem. Építőipari földmunkák, dúcolások és alapozások biztonságtechnikai követelményei**; **MSZ 15105:1965 Építőipari földmunka**; **11/2013. (III.21) NGM** rendelet előírásait vettük figyelembe.

A zsaluzat, dúcrendszer a **2201_07_DU_01 TT 1000 Gázelosztó vezeték létesítése** című technológiai utasítás 4.8.1.4. A földmunkák, dúcolások és biztonságtechnikai követelményeik pontjában meghatározott követelmények betartását szolgálják.

A Technológiai Utasítás(ok) a megrendelő honlapján, a következő címen érhetőek el:

<http://www.tigazdo.hu/vallalkozoknak/dokumentumok/technologiai-utasitasok>

Munkagödör mérete

- Műszaki szempontból a munkagödör minimális mérete:
  - Vezeték létesítés esetén a **TT 1000** követelményeinek megfelelően 0,8 m x 1,4 m (szélesség x hosszúság), mélysége olyan legyen, hogy a gázvezeték alsó alkotója alatt legalább 0,3 m hely legyen.
  - Elosztóvezeték üzemeltetési, karbantartási, üzemzavar elhárítási munkái esetében a **TT 2000** követelményeinek megfelelően 1 m x 1,5 m (szélesség x hosszúság), mélysége olyan legyen, hogy a gázvezeték alsó alkotója alatt legalább 0,3 m hely legyen.
- Számlázási szempontból, a standard munkagödör mérete 1,2 m x 1,5 m x 1,5 m (szélesség x hosszúság x mélység), ettől a mérettől kisebb, de a fenti műszaki szempontoknak megfelelő méretű, biztonságos munkavégzésre alkalmas munkagödör is standardnak tekinthető. A standard mérettől nagyobb munkagödör, számlázási szempontból speciálisnak tekinthető.

Munkagödörre, munkaárookra vonatkozó követelmények

- A dúcolatlan munkagödör (munkaárok) megengedett mélységére vonatkozó követelményeket a **TT 1000** 4.8.1.4. pontjában lévő táblázat tartalmazza, azonban külön előírás, hogy a dúcolatlan munkagödör (munkaárok) megengedett mélysége:
  - köves, sziklás talajtípus esetén 1,5 m,
  - kifejezetten nem laza talajtípus esetén 1,2 m,
  - kifejezetten laza talajtípus esetén (pl. tiszta homok) 0,8 m.
- A talajt aláágással kitermelni nem szabad.
- A munkaárok (munkagödör) szélén 0,50 m széles padkát kell kialakítani.
- A munkagödör úgy kerüljön kialakításra, hogy a munkavégzés helye (csővezeték és/vagy szerelvények) lehetőleg ne a munkagödör közepére, hanem annak 2/3-ad részére essen úgy, hogy a munkavégzést ne akadályozza.
- A vállalkozó, a munkagödör kialakításánál tervezze be a létra helyét, figyelembe véve a biztonságos közlekedést (pl. hajlásszög), menekülést és munkavégzést, illetve azt, hogy zsaluzatlan munkaárok irányában menekülés nem lehetséges.
- A munkagödrök esetén a kitermelt anyagot a munkaárok (munkagödör) szélétől számított mélységgel megegyező távolságon (szakadó lap) kívül kell elhelyezni, a padka minimális méretének figyelembevételével. Amennyiben ez nem lehetséges, standard munkaárok (munkagödör) esetében, annak szélétől számított mélységgel megegyező távolságon (szakadó lap) belül a terhelést egyenletesen, egy oldal szabadon hagyásával kell elhelyezni.
- Amennyiben a munkaárok (munkagödör) nagyobb a standard méretnél, a kitermelt anyagot a munkaárok (munkagödör) szélétől számított mélységgel megegyező távolságon (szakadó lap) kívül kell elhelyezni. Amennyiben ez nem lehetséges, a terhelés elviselésére méretezett dúcolást kell alkalmazni, melyről a vállalkozónak kell gondoskodnia.

- Az 1,0 méternél mélyebb munkaárokból (munkagödörben) való biztonságos közlekedést 5,0 m mélységig mozdulás ellen rögzített támasztó létrával, vagy lépcsővel kell biztosítani.
- A meghatározott vízszintes mérettől nagyobb, párhuzamos dúcolás mellett kialakított rézsű, vagy lépcső közlekedésre, menekülésre megfelel, így ezt a kialakításnál figyelembe lehet venni.
- Esős, sáros, a biztonságos megállást, menekülést akadályozó süppedékeny helyszíneken a munkagödörbe (munkaárókba) szabványos raklap, illetve ahhoz hasonló tulajdonságokkal rendelkező raklap elhelyezése, úgy hogy a technológiában előírt szerelési magasság biztosítva legyen (0,3 m, > D63-tól).
- A munkagödör egyik sarkában lehetőleg a víz összegyűjtésére zsomp kerüljön kialakításra, a zagyszivattyú használatát szükség szerint biztosítani kell. Az átlagostól eltérő, belvizes területeken egyedi elbírálás szerint kell a legjobb megoldást kiválasztani.
- A védőkorlát úgy legyen elhelyezve, hogy a menekülést ne akadályozza.

A zsaluzat anyagára vonatkozó követelmények

- OSB lapok zsaluzásra és dúcolásra csak abban az esetben alkalmazhatók, ha annak megfelelőségét statikai számítással támasztják alá.
- Zsaluzat anyaga fa deszka (min. 25 mm vastag), vagy fa palló (mérete: min. 48x200 mm), vagy megfelelő teherbírással rendelkező fém lehet.
- Fa dúcként (szemközti zsaluzatok kitámasztására) csak ép, minimum 48*200 mm méretű palló alkalmazható.
- Fém dúcolásként feszítő orsó alkalmazása lehetséges.

Zsaluzat kivitelezésére vonatkozó követelmények

- Amennyiben rézsűs kialakítás nem lehetséges, zsaluzat kialakítása szükséges.
- Amennyiben a dinamikus terhelések bármely okból eredően a szakadó lapon belül maradnak, méretezett dúcolást kell alkalmazni.
- A zsaluzat olyan legyen, hogy a munkavégzést ne akadályozza, a földtömeg vagy építmény állékonyságát és a munkahelyeken dolgozók testi épségét védje, valamint a munkaterületről a kitermelt anyag eltávolítása végrehajtható legyen.
- Abban az esetben, ha a munkagödör munkaárokból folytatódik, a munkaárok falrészek megtámasztása is szükséges.
- Részleges (nem folytonos) zsaluzás nem megengedett.
- Akkor is szükséges a megtámasztás zsaluzattal, ha ott valamilyen határoló elem (pl. betongyűrű, beton árok stb.) található, s annak állapota instabil.
- Négyszögletű kialakítású munkagödör esetén amennyiben két oldal rézsűsen, vagy lépcsősen kerül kialakításra, az arra merőleges 2 szemközti oldal zsaluzása és dúcolása szükséges.
- Szabálytalan alakú kialakítású munkagödör esetén a zsaluzatot és a dúcolást úgy kell kialakítani, hogy az biztosítsa munkagödör falának állékonyságát.
- Munkaárok kialakítása esetén a munkavégzés konkrét helyének határaitól mindkét irányban min. 1-1 m hosszban párhuzamos zsaluzás, dúcolás szükséges.
- Az alkalmazott zsaluzatokat, dúcokat munkabiztonsági szempontból a vállalkozónak évente min. kétszer dokumentáltan ellenőrizni kell, valamint minden munka megkezdése előtt szemrevételezéssel meg kell győződni az alkalmazott eszközök állapotának megfelelőségéről.
- A vállalkozók a zsaluzat kialakítása során kerüljék az átjárás és a szabálytalan anyag vagy eszköz tárolás megvalósításának lehetőségét.
- A zsaluzatnak minden esetben túl kell nyúlnia a munkagödör szélétől minimum 5 cm-rel, maximum 20 cm-rel.
- A zsaluzat alja a munkagödör (munkaárok) aljától maximum 30 cm-rel lehet magasabban.
- Laza szerkezetű talaj esetén csak zárt zsaluzat engedhető meg.
- Szilárd, kötött talaj esetén, amennyiben az egyéb veszélyt nem jelent (pl. kövek visszahullása), ott hézagos megoldás megengedhető, úgy hogy a hézag a zsaluelem szélességének 100 %-át ne haladja meg.

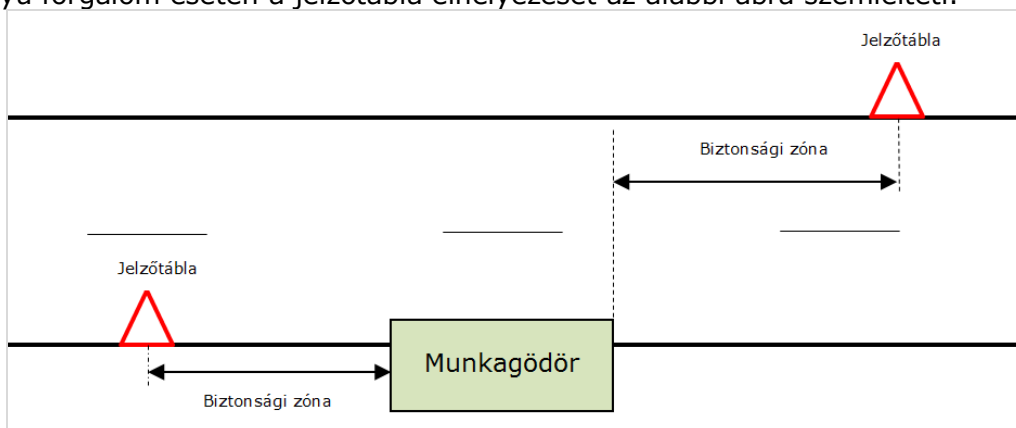
- Pántolt (a zsaluzat sarkainál összekapcsolt) dúcolási mód alkalmazása standard munkagödör esetén alkalmazható, az ennél nagyobb munkagödrök esetében a zsaluzat hevederére merőleges dúcok alkalmazása szükséges.
- A megfelelő stabilitás érdekében, a legalább oldalanként 4 ponton (alul és felül két-két ponton) való megtámasztás, dúcolás alkalmazása szükséges.
- Kereszdúcolás esetén a dúcoknak a hevederekhez kell kapcsolódniuk, ott stabilan, elmozdulás-mentesen kell rögzíteni azokat.
- A gázvezeték zsaluzattal történő terhelése tilos.
- A zsaluzat és a dúcanyaga, felülete, kialakítása nem vezethet balesetek kialakulásához.

Zsaluzat elhelyezése a munkagödörben

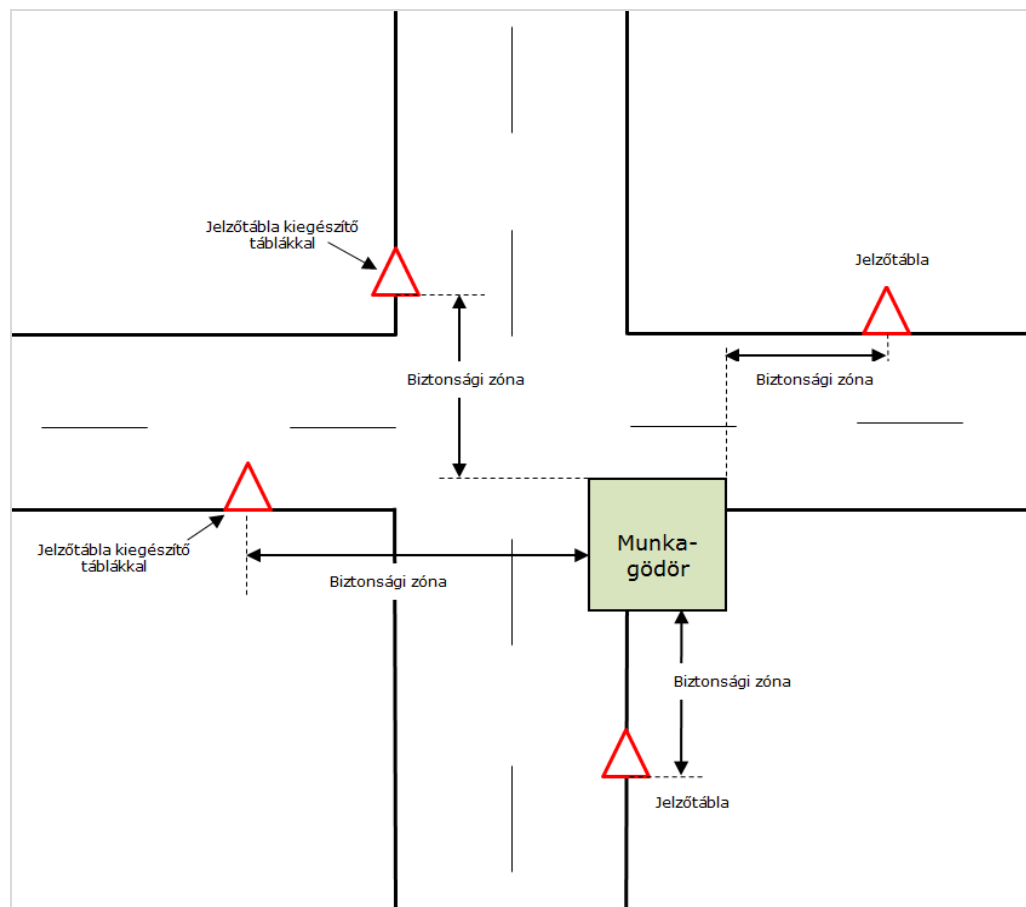
- Kött, sziklás talajok esetében a munkagödör fala és a zsaluzat között max. 10 cm-es hézag engedhető meg, viszont a hézagot a belelépés elkerülése érdekében le kell zárni.
- Laza, kevésbé kött talajok esetében a visszatöltéssel meg kell akadályozni az üregesedést, kagylósodást.
- A dúcolt munkagödör (munkaárok) mélyítését a talaj minőségétől függően, de tömör talajban legalább 1,0 méterenként, nem állékony talajban legalább 0,5 méterenként a dúcolással követni kell a lent dolgozó munkavállalók védelme érdekében.

Elkorlátozásra vonatkozó követelmények (a TT-2000 szerint)

- Az „Úton folyó munkák” jelzőtáblát a munkaterületen elhelyezkedő legközelebbi veszélyforrástól (pl. munkagödör) számítva, a közutakon végzett munkák elkorlátozási és forgalombiztonsági követelményeiről szóló **3/2001. (I. 31.) KöViM rendelet** szerint, az alábbi hosszúságú biztonsági zóna szabadon hagyásával kell elhelyezni:
  - autópályán és autóúton: 50 m,
  - lakott területen kívül és közvilágítás nélküli lakott terület esetében: 20 m,
  - kerékpárúton, járdán és lakott területen lévő, közvilágítással ellátott út, továbbá közvetlenül útkereszteződésben lévő munkahely esetében: 0,5 m.
- Amennyiben indokolt, a fentieknél rövidebb, illetve hosszabb elhelyezési távolság is alkalmazható (pl. útkereszteződésben lévő munkagödör esetén), viszont ez esetben a tábla alá – az elkorlátozás kezdetének távolságát (autópályán és autóúton 50 méterre, egyéb utakon 10 méterre kerekítve) és irányát feltüntető - kiegészítő táblákat is el kell helyezni.
- Közúton végzett munkavégzések előrejelzésére az „Úton folyó munkák” jelzőtáblát minden forgalmi irányba ki kell helyezni, kivéve azokat az eseteket, amikor az elkorlátozás valamelyik forgalmi irányt nem érinti (pl. egyirányú forgalmú út).
- Kétirányú forgalom esetén a jelzőtábla elhelyezését az alábbi ábra szemlélteti.

- Amennyiben a munkavégzés útkereszteződést is érint, vagy annak közvetlen közelében történik, akkor a munkavégzéssel érintett útszakaszra behajtó forgalmat is minden irányból tájékoztatni kell a jelzőtábla kihelyezésével a munkavégzésről.
- Útkereszteződést érintő munkavégzés esetén a jelzőtáblák elhelyezését az alábbi ábra szemlélteti.

9. számú melléklet

Rovar és rágcsálóirtási tevékenységre vonatkozó követelmények

- A rovar és rágcsálóirtási tevékenységet, annak adminisztrációs, és nyilvántartási elvárásait az **1991. évi XI. törvény**, a **2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról** és a **18/1998. (VI.3.) NM rendelet** 36.-39. §-a és 4 sz. melléklete, valamint a **38/2003. (VII.7.) ESZCSM-FVM-KvVM együttes rendelet** 8. számú melléklete alapján kell végezni.
- A betegségeket terjesztő vagy egészségügyi szempontból káros, a jogszabályokban meghatározott rovarok és rágcsálók irtása céljából elhelyezett mérgeket tartalmazó dobozokat egyértelműen és jól láthatóan azonosító jelzéssel kell ellátni, továbbá az adott telephely térképén fel kell tüntetni.
- A kihelyezett mérgek, irtószerek biztonsági adatlapjait, a mérgek elhelyezési térképét a tevékenységet végzőnek át kell adni szerződésben megjelölt kapcsolattartó részére, a kihelyezés előtt vagy azzal egy időben.
- Az irtás befejezése után az elpusztult rovarok és rágcsálók, valamint a visszamaradt vegyszerek összegyűjtéséről és megsemmisítésének módjáról a rágcsáló- és rovarirtásról megkötendő szerződésben rendelkezni kell.
- Rovar és rágcsálóirtási tevékenység során, a korábban kihelyezett mérgeket és irtószert tartalmazó dobozokat, melyek rendeltetésszerűen tovább nem használhatók (lejárt szavatosság), vagy azonosítással nem rendelkeznek, a tevékenységet végző köteles összegyűjteni és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő ártalmatlanításáról gondoskodni. Amennyiben a mérget vagy irtószert tartalmazó doboz elhullott állatot tartalmaz az előzőekben leírtaknak megfelelően, az ártalmatlanításáról gondoskodni kell.

10. számú melléklet

A tehermozgatási tevékenységek biztonsági követelményei

A kézi és gépi tehermozgatással járó tevékenységeket, annak adminisztrációs, és nyilvántartási elvárásait a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell az azt végző vállalkozónak végeznie:

- **5/1993. (XII. 26.) MÜM** rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
- a **47/1999. (VIII. 4.) GM** rendelettel kiadott *Emelőgép Biztonsági Szabályzat*,
- a **25/1998. (XII. 27.) EÜM** rendelet az elsősorban hátsérülések kockázatával járó kézi tehermozgatás minimális egészségi és biztonsági követelményeiről
- a **33/1998. (VI. 24.) NM** rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről,
- a **16/2008. (VIII. 30.) NFGM** rendelet a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról,
- **10/2016. (IV. 5.) NGM** rendelet a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről

A fenti jogszabályok alapján az alábbi súlyponti elvárásra hívjuk fel a vállalkozók figyelmét:

Kézi tehermozgatásra vonatkozó általános szabályok

Kézi tehermozgatást bárki végezhet képzettségtől függetlenül, ezért annak kockázatainak csökkentése érdekében néhány fontos szabályt ezúton is hangsúlyozunk:

- A munkáltató köteles biztosítani a munkavállalók, illetve azok képviselői számára a tájékoztatást, az oktatást és a konzultációt Az *elsősorban hátsérülések kockázatával járó kézi tehermozgatás minimális egészségi és biztonsági követelményeiről* szóló **25/1998. (XII. 27.) EÜM** rendelet hatálya alá tartozó tevékenységekkel kapcsolatosan, az Mvt. rendelkezései szerint.
- Azokban az esetekben, amikor a teher jellemzői, a szükséges erő kifejtés mértéke, a munkakörnyezeti jellemzők és az egyéni érzékenység indokolja, a vállalkozónak gondoskodnia kell a tehermozgatás megtervezéséről és biztosítania kell az ahhoz szükséges feltételeket.
- A terhek kézi mozgatásához csak a célnak megfelelő, ellenőrzött eszközöket szabad használni.
- A terhek mozgatásának megkezdése előtt meg kell győződni arról, hogy a szállítandó anyagok, tárgyak, vagy azok csomagolási módja, illetőleg mozgatása nem veszélyeztet-e a dolgozók egészségét, testi épségét.
- Anyagokat, tárgyakat úgy kell mozgatni, hogy közben ne veszélyeztessék sem a mozgatást végzőket, sem a környezetben lévőket.
- Csoportos tehermozgatásnál biztosítani kell az emelés és mozgatás egyenletességét és egyidejűségét.
- Azoknál a tehermozgatási munkáknál, ahol a kézsérülés veszélye fennállhat, védőeszköz biztosításával gondoskodni kell a kéz védelméről
- A kézi teheremelés és mozgatás során kiemelt figyelmet kell fordítani a következőkre:
  - Mindenki csak a saját testi, fizikai és egészségi állapotnak megfelelő tehermozgatást végezze, szükség szerint segítséget kell kérni.
  - A teher felemelése előtt meg kell vizsgálni a tehermozgatás útvonalát (biztonságos-e a talaj, van-e akadályozó tárgy stb. az útban), s amennyiben szükséges meg kell szüntetni az akadályokat, vagy másikat, de megfelelő útvonalat kell választani.
  - A teher letevése előtt meg kell győződni arról, hogy az adott helyre biztonságosan letehető-e, nem fog-e felbillenni, leesni vagy felborulni.

Gépi tehermozgatásra vonatkozó általános szabályok

A gépi tehermozgatás követelményeit - az azokhoz alkalmazott gépekre, eszközökre, és az azokat alkalmazó személyekre vonatkozóan egyaránt - a fenti jogszabályi előírások konkrétan meghatározzák. Ezeket az előírásokat mind az üzemeltetőnek, mind a gépek, eszközök kezelőinek (a jogosultságuk alapján) ismerniük kell, néhány fontos szabályt ezúton is hangsúlyozunk:

- Emelőgéppel csak függőleges irányú erőhatást szabad kifejteni, kivéve, ha az emelőgép ettől eltérő üzemmódra rendeltetésszerűen, vagy dokumentáltan alkalmas.
- Az emelőgép üzemeltetője:
  - Köteles az emelőgép üzembe helyezéséről, a teherfüggesztő eszközök használatba vételéről, rendeltetésszerű használatáról, biztonságos állapotának megőrzéséről, az időszakos vizsgálatról és a karbantartás szakszerű és rendszeres elvégzéséről gondoskodni.
  - Az emelőgépet csak a használati utasításban meghatározott módon és célra szabad használni. A gépi hajtású emelőgéphez naplót kell rendszeresíteni, és abban a műszakonkénti vizsgálatokat és az esetleges meghibásodásokat és azok elhárításának tényét rögzíteni kell.
- Emelőgépet önállóan az a személy kezelhet, aki:
  - a 18. életévét betöltötte, vagy szakmunkás,
  - a feladat elvégzésére a vonatkozó jogszabály szerint előzetes és időszakos orvosi vizsgálat alapján alkalmas,
  - rendelkezik az emelőgép kezelésére államilag elismert szakképesítéssel és a helyváltoztatásra is képes emelőgép esetében - ha azt maga vezeti - az ahhoz szükséges vezetői engedéllyel.
  - az emelőgépet jogosult működtetni, és ezzel a feladattal megbízták.
- A teher felfüggesztését, felerősítését az emelőgép teherfelvevő szerkezetére, illetőleg az emelőgép kezelő irányítását önállóan az a személy végezheti, aki:
  - 18. életévét betöltötte,
  - a feladat elvégzésére a vonatkozó jogszabály szerint előzetes és időszakos munkaköri orvosi vizsgálat alapján alkalmas,
  - a munkájához szükséges szakmai és munkavédelmi ismereteket oktatás keretében, igazolható módon elsajátította.
- A munkaterületen a gépi tehermozgatást végző vállalkozó szükség szerint a teherkötözésbe bevonhatja a Társaság munkavállalóját, ha az a személy rendelkezik erre feljogosító képzéssel (erről meg kell győződni).
- Az emelőgép kezelőjét, a kötözőt és a karbantartót munkavédelmi oktatásban kell részesíteni:
  - a munkába állása előtt,
  - legalább hat hónapos távollét után, illetve évente legalább egy alkalommal.
- Az emelőgép hatókörzetében lévő személyek csak úgy helyezkedhetnek el, hogy az emelőgép és a teher mozgatása nem veszélyezteti őket.
- Az emelőgép által megemelt terhen vagy alatta munkát végezni, csak akkor szabad, ha a teher elmozdulását biztonságos alátámasztás vagy egyéb szerkezet megakadályozza.